

WIS Scriptieprijs 2021-2022 – Juryrapport

Inleiding

De Werkgroep Italië Studies reikt iedere twee jaar een prijs uit voor een scriptie op het gebied van de Italië Studies aan een student/e van een Nederlandse of Vlaamse universiteit (ongeacht de nationaliteit van de onderzoeker).

De prijs omvat een oorkonde, een geldbedrag van 500,- en een studieverblijf van een maand in Rome aangeboden door het Koninklijk Nederlands Instituut te Rome (KNIR). Tevens krijgt de laureaat de kans de resultaten van zijn of haar onderzoek voor te stellen in een artikel in [Incontri](#).

De scriptie wordt beoordeeld door een jury (van ten minste drie leden) die benoemd wordt door het bestuur van het WIS. Tegen de beslissing kan geen beroep worden ingesteld. De laureaat wordt bekend gemaakt tijdens de jaarlijkse Onderzoeksdag van de Werkgroep Italië Studies.

Leden van de jury:

- Prof. Serena Ferente (UvA)
- Prof. Philiep Bossier (UU)
- Dr. Marleen Termeer (RU)

Rapport

De jury van de WIS Scriptieprijs 2021-2022 was onder de indruk van het hoge niveau van alle inzendingen. Een breed spectrum van verschillende vakgebieden was vertegenwoordigd, waaronder Moderne letterkunde, Renaissance studies, Italiaanse taal en cultuur, en Sociale geografie en planologie. De commissie heeft de verschillende inzendingen met veel plezier gelezen. Voordat we de winnaar bekend maken, willen we enkele andere scripties vermelden, die eveneens van een hoog niveau waren.

Een eerste eervolle vermelding gaat naar de scriptie van Eline Batsleer, *La costruzione dell'identità femminile in tempi di guerra: Il caso di La donna rivista quindicinale illustrata e La Madre italiana: rivista mensile pro gli orfani della Guerra (1914-1918)* (masterscriptie Universiteit Gent, Vergelijkende moderne letterkunde). Batsleer onderzoekt hoe deze tijdschriften een bijdrage leverden aan de veranderende positie van vrouwen in Italië tijdens de Eerste Wereldoorlog. Het gebruik van deze tijdschriften als bron is vernieuwend, en de commissie was onder de indruk van de gedetailleerde analyse van het bronmateriaal, waar veel waardevolle observaties worden gedaan. De scriptie is daarnaast uitstekend geschreven en gestructureerd.

Ook de scriptie van Angela Secchi verdient een eervolle vermelding. Haar scriptie *Queer in Italia: la rappresentazione delle persone queer nel cinema moderno* (bachelorscriptie, Universiteit van Amsterdam, Italiaanse taal en cultuur) is een betrokken en rijke analyse van de manier waarop in twee recente Italiaanse films *queer* personen worden gepresenteerd. Daarmee wil Secchi bewust een bijdrage leveren aan het gebruik van *queer theory* in de context van de Italiëstudies, en haar scriptie laat het belang en potentieel van deze ontwikkeling zien.

Een derde eervolle vermelding gaat naar Michael Barg, met zijn scriptie *Una Città Virtuosa? Virtue as the Fundament of Happiness in Francesco Patrizi da Cherso's La città felice* (onderzoeksmasterscriptie, Universiteit Utrecht, Ancient, Medieval and Renaissance Studies). In deze uitstekend geschreven scriptie gebruikt Barg het utopische werk *La città felice* van Francesco Patrizi a Cherso als bron voor humanistische politieke filosofie. De scriptie toont op overtuigende wijze het belang van deze literaire bron binnen het debat over de vroegmoderne politieke filosofie.

De winnende scriptie is een bachelorscriptie, maar deze inzending kon zich in alle opzichten meten met de andere kandidaten, ook die op master- en onderzoeksmasterniveau. De commissie heeft besloten de WIS Scriptieprijs 2022 toe te kennen aan Valentijn As, auteur van de bachelorscriptie *De sociale religieuze ruimte in Rome. Een onderzoek naar de duale rol van de kerk als religieus gebedshuis en toeristische attractie* (Universiteit Utrecht, Sociale Geografie en Planologie, 2022).

De winnende scriptie combineert ruimtelijke analyse (geïnspireerd door het werk van Henri Lefebvre), erfgoedstudies en etnografisch werk, en onderzoekt op die manier de impact van toerisme op de ervaringen van religieuze kerkbezoekers in Rome. De commissie waardeert deze interdisciplinaire aanpak, en met name de manier waarop het onderzoeksmodel stap voor stap wordt opgebouwd, waarbij concepten uit verschillende disciplines worden gecombineerd binnen één model (zoals duidelijk wordt geïllustreerd in figuur 3.1). De commissie is ook onder de indruk van de materiaalverzameling die aan de basis ligt van de daadwerkelijke analyse. Data verzameld door middel van veldwerk in 30 kerken in Rome wordt kwantitatief en visueel geanalyseerd, en op die manier wordt de impact van toerisme op het religieuze gebruik en de religieuze betekenis van de ruimte gemeten en in kaart gebracht. Deze kwantitatieve analyse wordt aangevuld met een kwalitatieve analyse op basis van tientallen interviews.

De resultaten van deze ruimtelijke analyse worden geïnterpreteerd aan de hand van het idee van religieus erfgoed als een specifieke vorm van cultureel erfgoed. As identificeert drie manieren waarop het conflict tussen religieus en toeristisch gebruik van de ruimte in kerken tot uiting komt, en geeft daarbij specifiek aandacht aan die gevallen waar religieuze betekenis en erfgoedtoerisme elkaar versterken. Op deze manier geeft de scriptie nieuwe inzichten voor beleidsmakers en autoriteiten op een uitdagend gebied in erfgoedbeheer in de stad Rome. Al met al is de commissie zeer onder de indruk van de hoge onderzoekstandaard, en heeft ze veel waardering voor de sterke band met het dagelijks leven in Rome die deze scriptie laat zien.